

ZAKON O UPRAVI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Dio prvi

OSNOVE UPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, uređuju se osnove uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), koje se odnose na položaj, ulogu, ustrojstvo, osnovna ovlastenja i obaveze organa uprave Federacije i organa uprave kantona-zupanije, kao i ovlastenja gradonacelnika, odnosno općinskog načelnika u vršenju poslova uprave, te ovlastenjima, obaveze i odnosi federalnih organa uprave i federalnih ustanova i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad tih organa u vršenju poslova uprave.

Clan 2.

Poslove uprave iz okvira nadležnosti Federacije, odnosno nadležnosti kantona-zupanije obavljaju organi uprave Federacije, odnosno organi uprave kantona-zupanije, a poslove uprave i samouprave iz nadležnosti grada odnosno općine vrši gradonačelnik odnosno općinski načelnik, putem gradskih odnosno općinskih službi za upravu (u daljem tekstu: organi uprave).

Odredjene poslove uprave, iz okvira svojih ovlastenja i obaveza utvrdjenih Ustavom i zakonom, obavljaju i drugi organi u skladu sa zakonom.

Clan 3.

Organi uprave obavljaju poslove iz svoje nadležnosti samostalno, u skladu sa Ustavom, zakonom i drugim propisima.

Clan 4.

Organe uprave osniva organ zakonodavne vlasti na prijedlog vlade, a gradske, odnosno općinske službe, gradsko, odnosno općinsko vijeće na prijedlog gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika.

Clan 5.

Organi uprave osiguravaju efikasno i potpuno ostvarivanje prava i sloboda građana predviđenih u Ustavu Federacije i u aktima navedenim u Aneksu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Aneks).

Organi uprave suradjuvat će sa svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava osnovanim za Bosnu i Hercegovinu i Federaciju, kao i sa nadzornim organima osnovanim instrumentima navedenim u Aneksu.

Clan 6.

Rad organa uprave je javan, ukoliko za određene izuzetne situacije zakonom nije drukcije određeno.

Clan 7.

U organima uprave u ravnopravnoj upotrebi kao službeni jezici su hrvatski jezik i bosanski jezik.

Stranke se pred organima uprave mogu koristiti i drugim jezikom, ako taj jezik nije jedan od službenih jezika. Službeno pismo u organima uprave je latinica.

Clan 8.

U organima uprave osigurava se odgovarajuća nacionalna zastupljenost službenika u skladu sa nacionalnom strukturom stanovništva Federacije, kantona-zupanije, odnosno grada i općine.

Clan 9.

Federacija, kanton-zupanija, grad, odnosno općina, u skladu sa zakonom, odgovaraju za štetu koju organ uprave nanese građaninu, pravnom licu ili drugoj osobi nezakonitim ili nepravilnim radom, ovisno od toga ko je osnovao organ uprave.

Federacija, kanton-zupanija, grad, odnosno općina ima pravo da od službenika zahtijeva naknadu iznosa koji je isplatila na ime naknade štete u roku od šest mjeseci od dana kada je naknadila štetu, ako je šteta nastala namjerno ili krajnjom nepažnjom službenika.

Clan 10.

Sredstva za rad organa uprave osiguravaju se u budžetu Federacije, u budžetu kantona-zupanije, grada, odnosno u budžetu općine.

Clan 11.

Sredstva za obavljanje poslova uprave koji se zakonom, u skladu sa Ustavom, prenesu Federaciji, kantonu-zupaniji, gradu ili općini, odnosno institucijama koje imaju javna ovlaštenja, osiguravaju se iz budžeta Federacije ili budžeta kantona-zupanije, grada ili općina zavisno od toga iz čije nadležnosti su prenijeti ti poslovi, a u skladu sa zakonom odnosno drugim propisom kojim su ti poslovi, odnosno ovlaštenja prenijeti.

II - POSLOVI UPRAVE

Clan 12.

1. Zajednička odredba

Organi uprave, iz okvira svoje nadležnosti, vrše naročito slijedeće poslove:

- 1) provode utvrđenu politiku i izvršavaju zakone i druge propise;
- 2) obavljaju upravni nadzor nad provedbom zakona i drugih propisa;
- 3) donose propise za provedbu zakona i drugih propisa;
- 4) predlažu i daju preporuke iz oblasti zakonodavstva;
- 5) odgovaraju na pitanja organa zakonodavne vlasti;
- 6) obavljaju druge upravne i stručne poslove određene zakonom i drugim propisima.

2. Provođenje utvrđene politike i izvršavanje zakona i drugih propisa

Clan 13.

Organi uprave, u okviru svojih nadležnosti, provode politiku koju je utvrdio organ zakonodavne vlasti i osiguravaju provođenje te politike, ukazuju na stanje i pojave od značaja za provođenje politike i predlažu mjere nadležnim organima za provođenje te politike.

Clan 14.

Organi uprave izvršavaju zakone i druge propise neposrednim primjenjivanjem zakona i drugih propisa, putem rješavanja upravnih stvari u upravnom postupku, obavljanjem upravnog nadzora i obavljanjem drugih upravnih poslova iz okvira svoje nadležnosti.

3. Obavljanje upravnog nadzora

Clan 15.

U obavljanju upravnog nadzora organi uprave nadziru provedbu zakona i drugih propisa, te zakonitost rada i postupanja organa uprave i institucija koje imaju javna ovlastenja.

Upravni nadzor iz stava 1. ovog člana obuhvata:

- 1) nadzor nad zakonitoscju akata kojima se rješava u upravnim stvarima,
- 2) nadzor nad zakonitoscju rada institucija koje imaju javna ovlastenja,
- 3) inspekcijski nadzor.

Clan 16.

Organi uprave, u obavljanju upravnog nadzora, nadziru, kada su za to ovlasteni zakonom, zakonitost upravnih akata organa uprave i institucija koje imaju javna ovlastenja kojima se rješava u upravnim stvarima i u vezi s tim poduzimaju mjere za koje su ovlasteni zakonom.

Clan 17.

Nadzor nad zakonitoscju rada institucija koje imaju javna ovlastenja organi uprave vrše u odnosu na pitanja ostvarivanja prava i obaveza koja su zakonom ili propisom gradskog odnosno općinskog vijeca, u skladu sa zakonom prenesena da o njima odlucuju institucije koje imaju javna ovlastenja.

Clan 18.

Organi uprave, u vršenju inspekcijskog nadzora, iz okvira svoje nadležnosti, ostvaruju neposredan uvid u zakonitost rada, poslovanja i postupanja preduzeća (društva), ustanova i drugih pravnih lica i građana u svezi s pridržavanjem zakona i drugih propisa, te poduzimaju upravne i druge mjere za koje su ovlasteni zakonom, odnosno propisom gradskog ili općinskog vijeca, kao i postupanje organa uprave u vršenju poslova uprave iz njihove nadležnosti.

Clan 19.

Vrsenje određenih stručnih poslova inspekcijskog nadzora (ekspertize, ispitivanja i sl.) može se zakonom, odnosno propisom gradskog ili općinskog vijeća povjeriti specijaliziranom preduzeću (društvu), ustanovi ili drugom pravnom licu, osobito ako su za njihovo obavljanje potrebna posebna stručna znanja (tehničke i druge struke) ili primjena znanstvenih ili posebnih stručnih metoda koje se mogu osigurati samo posebnom opremom (laboratorije i dr.), a za koje ne postoje tehničke i druge mogućnosti da se vrše u organu uprave.

4. Donosenje provedbenih propisa

Clan 20.

Rukovodioci organa uprave donose propise u cilju omogućavanja izvršavanja zakona i drugih propisa iz svoje nadležnosti, kada su za to zakonom ovlašteni, kao i druge propise u skladu sa Ustavom i zakonom.

5. Predlaganje i davanje preporuka u pogledu zakona i drugih propisa

Clan 21.

Rukovodioci organa uprave, iz okvira nadležnosti organa uprave kojim rukovode, predlažu i daju preporuke u vezi sa propisima iz okvira nadležnosti organa uprave ili prema zadatku koji rukovodiocu odredi premijer.

Clan 22.

Organi uprave obavezni su pribavljati mišljenje zainteresiranih organa vlasti, odgovarajućih stručnih ustanova i zainteresiranih preduzeća (društva) i drugih pravnih lica o nacrtima propisa koje donose nosioci vlasti iz člana 21. ovog zakona, ako je to od značaja za uređivanje odgovarajućih pitanja iz njihove nadležnosti.

Organi uprave obavezni su da u obrazloženju nacrta propisa navedu razloge zbog kojih određeni prijedlozi i sugestije organa i pravnih lica iz stava 1. ovog člana, nisu prihvaćeni.

6. Odgovaranje na pitanja organa zakonodavne vlasti

Clan 23.

Organi uprave obavezni su pripremati i davati odgovore na pitanja organa zakonodavne vlasti u vezi s provođenjem politike i izvršavanjem zakona i drugih propisa iz svoje nadležnosti o stanju i problemima u oblasti za koju su osnovani organi uprave.

7. Obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova

Clan 24.

Organi uprave, u okviru svoje nadležnosti, prate stanje u oblastima za koje su obrazovani, a naročito provođenje politike i izvršavanje zakona i drugih propisa, utvrđuju stanje i njihove posljedice, te u vezi s tim poduzimaju mjere za koje su ovlašteni ili daju preporuke organu izvršne vlasti za utvrđivanje politike i uređivanje određenih pitanja kojima se osigurava potpuno provođenje politike i izvršavanje zakona i drugih propisa.

Clan 25.

Organi uprave prate stanje u oblastima za koje su obrazovani na osnovu podataka koje sami prikupljaju kada su za to ovlasteni zakonom, kao i podataka koje prikupljaju, obradjuju i dostavljaju drugi organi i pravna lica, na zahtjev organa uprave.

Na osnovu podataka iz stava 1. ovog clana, organi uprave izradjuju analiticke, informativne i druge materijale, a prilikom izrade tih materijala organi uprave saradjuju medjusobno, kao i sa strucnim, odnosno naucnim institucijama.

Clan 26.

Ako se zakonima i drugim propisima koji se predlazu ili prijedlozima koji su sadrzani u analitickim, informativnim ili drugim materijalima koje pripremaju organi uprave, zahtijevaju materijalni izdaci, organi uprave obavezni su da u obrazlozenju prijedloga tih propisa, kao i analitickim, informativnim i drugim materijalima iskazu iznos sredstava koja su potrebna za provodjenje tih propisa i materijala i odrede izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.

III - POVJERAVANJE JAVNIH OVLASTENJA

Clan 27.

Preduzecima (društva), ustanovama i drugim pravim licima moze se zakonom povjeriti vršenje odredjenih upravnih i strucnih poslova iz djelokruga organa uprave, da u okviru svoje djelatnosti odlucuju u pojedinacnim stvarima o odredjenim pravima i obavezama gradjana, preduzeca i drugih pravnih lica (u daljem tekstu: institucije koje imaju javna ovlastenja). Institucijama koje imaju javna ovlastenja ne mogu se povjeravati poslovi inspekcijskog nadzora, osim strucnih poslova koji su od znacaja za vršenje inspekcijskog nadzora (ekspertize, tehnicka ispitivanja i sl.), ako za vršenje tih poslova organi uprave nemaju tehnicke i druge uvjete.

Propisom gradskog i opcinskog vijeca moze se povjeravati vršenje odredjenih upravnih i strucnih poslova lokalne samouprave iz izvorne nadleznosti grada, odnosno opicine, pravnim licima iz stava 1. ovog clana, u skladu sa odredbama cl. 27. do 31. ovog zakona.

Clan 28.

Na institucije koje imaju javna ovlastenja shodno se primjenjuju nacela ovog zakona koja se odnose na samostalnost u radu organa uprave, zakonitost njihovog rada, javnost rada organa uprave, upotreba sluzbenih i ostalih jezika i pisama i druga nacela utvrdjena u cl. 5, 8. i 9. ovog zakona.

Zakonom i propisom gradskog i opcinskog vijeca kojim se prenose javna ovlastenja moze se odrediti nacin obavljanja javnih ovlastenja iz clana 27. ovog zakona, kao i ovlastenja i obaveza organa uprave u pogledu obavljanja nadzora u vezi sa vršenjem javnih ovlastenja.

Clan 29.

Ako institucije koje vrše javna ovlastenja ne vrše povjerene poslove u skladu sa zakonom i drugim propisom, organ uprave koji vrši upravni nadzor obavezan je da pismeno upozori organ upravljanja institucije koja vrši javna ovlastenja i predlozi mu mjere za rjesavanje tog pitanja, a prema potrebi, obavezan je da poduzme i druge mjere u okviru svojih prava i

duznosti kako bi se javna ovlastenja obavljala u skladu sa zakonom i drugim propisom kojim su ta ovlastenja prenesena.

Clan 30.

Upravni nadzor nad radom institucija koje imaju javna ovlastenja u obavljanju poslova uprave koji su preneseni na te institucije vrse organi uprave iz upravnog podrucja i nivoa vlasti kojem pripadaju poslovi uprave koji se obavljaju na osnovu javnih ovlastenja, u skladu sa ovim i drugim zakonom, odnosno propisom gradskog i opcinuskog vijeca kojim su uredjena ta ovlastenja.

Clan 31.

U vršenju upravnog nadzora nad radom institucija koje imaju javna ovlastenja, nadležni organ uprave ima pravo i duznosti narocito da:

- 1) provodi inspekcijski nadzor i u okviru svoje nadležnosti osigurava zakonito i u propisanim rokovima obavljanje poslova iz javnog ovlastenja;
- 2) rjesava po zahtjevima protiv donesenih upravnih akata u vršenju povjerenih javnih ovlastenja, kada je to utvrđeno zakonom;
- 3) prema potrebi daje strucna uputstva i objasnjenja za primjenu zakona i drugih propisa koji se odnose na vršenje povjerenih javnih ovlastenja;
- 4) poduzima i druge mjere i vrši druga prava koja po zakonu ima drugostepeni organ uprave u upravnom postupku.

Institucije koje imaju javna ovlastenja duzne su nadležnom organu uprave koji vrši upravni nadzor nad njihovim radom da najmanje jedanput godisnje podnesu izvjestaj o vršenju povjerenih javnih ovlastenja, i da na traženje tih organa uprave, dostavljaju određene podatke i dokumenta koja su od znacaja za vršenje nadzora u obavljanju javnih ovlastenja.

IV - ODNOS ORGANA UPRAVE PREMA ORGANU ZAKONODAVNE VLASTI, ORGANU IZVRSNE VLASTI, MEDJUSOBNI ODNOSI ORGANA UPRAVE I ODNOSI ORGANA UPRAVE PREMA OMBUDSMENIMA

1. Odnos organa uprave prema organu zakonodavne vlasti

Clan 32.

Organi uprave odgovorni su organu zakonodavne vlasti za zakonito, potpuno i efikasno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Organi uprave imaju ovlastenja i obaveze da organu zakonodavne vlasti iznose, radi razmatranja, pojedina znacenija pitanja iz svoje nadležnosti i da daju preporuke u vezi sa provodjenjem politike i izvršavanjem zakona i drugih propisa.

Organi uprave obavezni su da, na zahtjev organa zakonodavne vlasti, podnose izvjestaj o svom radu, o stanju u odnosnoj oblasti, o izvršavanju zakona i drugih propisa i o provodjenju utvrđene politike; da odgovaraju na pitanja organa zakonodavne vlasti i da, u skladu sa programom rada tog organa, odnosno na njegov zahtjev, pripremaju zakone i druge propise, kao i analiticke, informativne i druge materijale.

Clan 33.

Organi uprave obavezni su na zahtjev organa zakonodavne vlasti, poduzeti odgovarajuće organizacione, kadrovske i druge mjere kojima se osigurava efikasno izvršavanje poslova iz nadležnosti organa uprave.

2. Odnos organa uprave prema organu izvršne vlasti

Clan 34.

U cilju sukladnog osiguranja provođenja politike i izvršavanja zakona i drugih propisa organa zakonodavne vlasti, organ izvršne vlasti može: utvrditi uputstva i smjernice organima uprave o načinu provođenja politike i izvršavanja zakona i drugih propisa organa zakonodavne vlasti i propisa organa izvršne vlasti; naložiti organima uprave da u određenom roku donesu propise ili poduzmu mjere za koje su ovlaštene, utvrditi rokove za izvršavanje pojedinih zadataka i naložiti organima uprave da ispituju stanje u oblastima iz njihove nadležnosti i podnesu organu izvršne vlasti izvještaj sa odgovarajućim prijedlozima.

Clan 35.

Radi ostvarivanja odgovornosti organa uprave prema organu izvršne vlasti, organ izvršne vlasti može otvoriti raspravu o radu i odgovornosti organa uprave i utvrditi način ispitivanja stanja u oblasti iz njegove nadležnosti i pokrenuti postupak za smjenjivanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca organa uprave.

Clan 36.

Organi uprave obavezni su organu izvršne vlasti dostavljati izvještaje o svome radu i o stanju u oblastima iz njihove nadležnosti, kao i informacije, objašnjenja, podatke, spise i drugu dokumentaciju koji su potrebni za rad organa izvršne vlasti.

Clan 37.

Organi uprave mogu od organa izvršne vlasti tražiti uputstva i smjernice o određenim pitanjima provođenja politike i izvršavanja zakona i drugih propisa. Organ izvršne vlasti obavezan je odgovoriti na traženje organa uprave. Organi uprave mogu organu izvršne vlasti predlagati razmatranje određenih pitanja iz svoje nadležnosti i davati mu prijedlog za poduzimanje potrebnih mjera.

3. Medjusobni odnosi organa uprave

Clan 38.

Medjusobni odnosi organa uprave zasnivaju se na ovlaštenjima utvrdjenim ustavom i zakonom, odnosno statutom, kao i na saradnji, medjusobnom informisanju i dogovaranju. Federalni organi uprave imaju federalnim zakonom utvrdjena ovlaštenja i obaveze u pogledu nadzora nad provođenjem federalne politike i federalnih zakona i drugih federalnih propisa iz isključive nadležnosti Federacije kad je provođenje te politike i tih propisa povjereno kantonalnim-zupanijskim organima uprave ili gradskim i općinskim službama za upravu i provođenja federalnih zakona i drugih federalnih propisa iz zajedničke nadležnosti Federacije i kantona-zupanije.

Kantonalni-zupanijski organi uprave imaju kantonalnim-zupanijskim ustavom i kantonalnim-

zupanijskim zakonom utvrđena ovlastenja i obaveze prema gradskim i općinskim službama za upravu u pogledu provođenja i nadzora nad provođenjem politike i kantonalnih-zupanijskih zakona i drugih kantonalnih-zupanijskih propisa, ako je provođenje tih propisa preneseno na grad, odnosno općinu.

Clan 39.

U ostvarivanju međusobne saradnje organi uprave odnosno službe za upravu na istom nivou vlasti obavezni su jedni drugima dostavljati podatke i informacije potrebne za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti kojima raspolazu i do kojih dolaze u vršenju svojih poslova, razmjenjuju informacije i iskustva, obrazuju zajednicke stručne komisije i druga radna tijela, organizuju savjetovanja i ostvaruju druge oblike međusobne suradnje.

Clan 40.

Organi uprave jednog nivoa vlasti suradjuju sa organima uprave drugog nivoa vlasti u svim pitanjima iz clana 38. ovog zakona koja su od zajednickog interesa.

Clan 41.

Organi uprave nadležni za poslove inspeksijskog nadzora, pored suradnje iz cl. 39. i 40. ovog zakona u vršenju inspeksijskog nadzora suradjuju i sa nadležnim sudovima, tuzilastvima i drugim odgovarajucim organima.

4. Odnosi organa uprave prema ombudsmenima

Clan 42.

Odnos organa uprave prema ombudsmenima zasniva se na obavezama organa uprave utvrdjenim Ustavom i zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeca, kao i na međusobnoj saradnji, informisanju i dogovaranju.

Clan 43.

Organi uprave obavezni su omogućiti ombudsmenima na njihov, zahtjev nesmatano ispitivanje njihove djelatnosti, odnosno djelatnosti službenika organa uprave koji su negirali ljudsko dostojanstvo, prava ili slobode, ukljucujuci provođenje etnickog progona ili održavanje njegovih posljedica.

Organi uprave obavezni su ombudsmenima osigurati sva službena dokumenta, ukljucujuci i tajna, kao i upravne spise i osigurati suradnju svakog službenika posebno u pribavljanju potrebnih informacija, dokumenata i spisa.

Organi uprave obavezni su ombudsmenima, na njihov zahtjev, osigurati i pristup pri rješavanju stvari u upravnom postupku.

Clan 44.

Ako organ uprave ne postupi po zahtjevu ombudsmena iz clana 43. ovog zakona, ombudsmeni mogu od rukovodioca organa izvršne vlasti zatražiti osiguranje ispunjenja njihovih zahtjeva od organa uprave, a organi uprave su obavezni postupiti po zahtjevima rukovodioca organa izvršne vlasti.

V - ODNOSI ORGANA UPRAVE PREMA PREDUZECIMA (DRUSTVIMA) I DRUGIM PRAVNIM LICIMA I STRANKAMA

1. Odnosi organa uprave prema poduzecima (društva) i drugim pravnim licima

Clan 45.

Organi uprave, u okviru svoje nadležnosti imaju prema preduzećima (društvima), ustanovama i drugim pravnim licima, ovlastenjima i obavezama predviđene zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeća zasnovanog na zakonu, a naročito u pogledu obavljanja prava, nadzora nad zakonitoscima rada tih pravnih lica kada su za to ovlašćeni zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeća zasnovanog na zakonu.

Clan 46.

Organi uprave saraduju sa licima osobama iz clana 45. ovog zakona, u pitanjima iz svoje nadležnosti koja su od značaja za rad organa uprave ili su od interesa za rad tog pravnog lica. Pravna lica iz clana 45. ovog zakona obavezna su, u skladu sa zakonom, na zahtjev organa uprave, dostavljati mu podatke i informacije iz oblasti njihove djelatnosti, ako su ti podaci i informacije od značaja za vršenje ovlastenjima organa uprave. Podaci i informacije iz stava 2. ovog clana, predstavljaju službenu tajnu kad je općim aktima tih preduzeća (društva) i drugih pravnih lica određeno da predstavljaju tajnu ili da se ne mogu objavljivati.

2. Odnos organa uprave prema strankama

Clan 47.

Organi uprave obavezni su zahtjeve stranaka (građana) rješavati u propisanim rokovima. Organi uprave obavezni su razmatrati predstavke i prijedloge koje im stranke podnose i dati im odgovore na podnesene predstavke i prijedloge.

Clan 48.

Organi uprave koji, u vršenju poslova iz svoje nadležnosti, ostvaruju neposredne kontakte sa strankama obavezni su organizirati obavljanje poslova od značaja za ostvarivanje prava stranaka na način i pod uvjetima kojima se strankama omogućuje da što jednostavnije, brže i efikasnije ostvaruju svoja prava i izvršavaju obaveze kod tih organa.

Clan 49.

Organi uprave obavezni su, bez odlaganja razmotriti podnijeti predstavke i prijedloge stranaka na nepravilan odnos službenika organa uprave prema njima kada se obraćaju tim organima u cilju ostvarivanja svojih prava, odnosno izvršavanja svojih obaveza.

Rukovodilac organa uprave obavezan je ispitati podnesene predstavke i prijedloge i, ako ih ocijeni osnovanim, poduzeti zakonom predviđene mjere prema službeniku na čiji se rad predstavka odnosi.

Rukovodilac organa uprave je obavezan dati pismeni odgovor stranki o poduzetim mjerama u vezi sa njegovom predstavkom, odnosno prijedlogom u roku od 10 dana od dana prijema predstavke, odnosno prijedloga.

Clan 50.

Organi uprave u rjesavanju stvari u upravnom postupku ne smiju od stranaka zahtijevati da pribavljaju uvjerenja i druge javne isprave o cinjenicama o kojima organi uprave ili institucije koje imaju javna ovlastenja vode sluzbene evidencije.

Uvjerenja i isprave iz stava 1. ovog clana, organ uprave, odnosno institucija koja ima javna ovlastenja obavezno pribavlja po sluzbenoj duznosti.

Clan 51.

Kad se u upravnom postupku stranka odazove pozivu, a bez njene krivice sluzbena radnja radi koje je pozvana nije obavljena, ima pravo zahtijevati naknadu nastalih troskova.

O zahtjevu za naknadu troskova odlucuje se zakljuckom na osnovu propisa kojim se uređjuje naknada troskova svjedocima u upravnom postupku.

Protiv zakljucka iz stava 2. ovog clana, stranka moze pokrenuti upravni spor kod nadleznog suda.

Troskovi iz stava 1. ovog clana isplacuju se na teret sredstava za rad organa uprave.

Ukoliko sluzbena radnja nije obavljena namjerno ili iz krajnje nepaznje sluzbenog lica, organ uprave ima pravo regresa prema sluzbenom licu za isplacenu naknadu troskova.

Clan 52.

Odredbe cl. 47. do 51. ovog zakona shodno se primjenjuju i na odnose organa uprave prema preduzecima (društva), ustanovama i drugim pravnim licima kada organi uprave rjesavaju o njihovim pravima i obavezama. Odredbe cl. 47. i 51. ovog zakona shodno se primjenjuju i na odnose institucija koje imaju javna ovlastenja kada u obavljanju javnih ovlastenja rjesavaju o pravima i obavezama gradjana, preduzeca (društva), ustanova i drugih pravnih lica.

VI - OSNOVI ORGANIZACIJE ORGANA UPRAVE

1. Nacela organizacije organa uprave i sluzbi za upravu

Clan 53.

Federalni i kantonalni-zupanijski organi uprave osnivaju se zakonom.

Organi uprave iz stava 1. ovog clana osnivaju se na nacin koji osigurava potpuno i racionalno obavljanje poslova uprave iz okvira nadleznosti Federacije, odnosno kantona-zupanije, efikasno ostvarivanje prava i izvrsavanje obaveza gradjana, preduzeca (društva), ustanova i drugih pravnih lica.

Organi uprave iz stava 1. ovog clana osnivaju se u skladu sa obimom poslova i nacelima grupisanja poslova prema vrsti, srodnosti i medjusobnoj povezanosti i sa potrebama efikasnog rukovodjenja njihovim radom i osiguravanja samostalnosti u radu.

Za obavljanje odredjenih strucnih poslova i drugih poslova iz okvira nadleznosti Federacije i kantona-zupanije, koji pretežno zahtijevaju primjenu strucnih i znanstvenih metoda rada i s njima vezanih upravnih poslova, zakonom se osnivaju federalne, odnosno kantonalne-zupanijske uprave ustanove (u daljem tekstu: upravne ustanove).

Clan 54.

Za vršenje upravnih i stručnih poslova i poslova lokalne, samouprave, iz okvira nadležnosti grada i općine osnivaju se službe za upravu.

Pri osnivanju službi iz stava 1. ovog člana, shodno se polazi od kriterija utvrđenih u odredbama st. 2. i 3. člana 53. ovog zakona.

Službe iz stava 1. ovog člana, osnivaju se propisom gradskog i općinskog vijeća na prijedlog gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika.

Član 55.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe organa zakonodavne vlasti i organa izvršne vlasti i organa uprave mogu se osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, o čemu odlučuje organ izvršne vlasti.

2. Radni odnosi u organima uprave

Član 56.

Osnove radnih odnosa službenika i namještenika u organima uprave uređuju se posebnim federalnim zakonom.

3. Unutarnja organizacija organa uprave

Član 57.

Unutarnja organizacija organa uprave utvrđuje se tako da se osigura naročito:

- 1) efikasno obavljanje poslova, racionalna organizacija rada i uspješno rukovodjenje organom;
- 2) ostavriavanje pune saradnje organa uprave sa drugim organima;
- 3) grupisanje poslova u skladu sa njihovom prirodom i načinom njihovog obavljanja;
- 4) potpunije objedinjavanje zajedničkih i općih poslova radi njihovog racionalnog obavljanja i korištenja usluga zajedničkih službi osnovanih za potrebe svih ili pojedinih organa uprave.

Unutarnja organizacija organa uprave utvrđuje se pravilnikom.

Član 58.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji organa uprave mora biti uskladjen sa nadležnostima organa uprave, kao i sa općim načelima o unutarnjoj organizaciji organa uprave, koju propisuje organ utvrđen zakonom.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji organa uprave donosi rukovodilac organa uprave, u saglasnosti sa organom izvršne vlasti ili drugim organom određenim zakonom, a u gradu i općinu gradonačelnik odnosno općinski načelnik, uz saglasnost gradskog, odnosno općinskog vijeća.

Član 59.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji organa uprave utvrđuje se naročito:

- 1) organizacione jedinice i njihova nadležnost;
- 2) način rukovodjenja;
- 3) programiranje i izvršavanje poslova;
- 4) ovlastenja i odgovornosti službenika u obavljanju poslova;
- 5) ukupan broj službenika i namještenika za obavljanje poslova;

6) naziv i raspored poslova po organizacionim jedinicama, sa opisom poslova za svakog sluzbenika i namjestenika ili grupa sluzbenika ili namjestenika i potrebnim uvjetima u pogledu strucne spreme i drugih uvjeta za rad na odnosnim poslovima;

7) broj pripravnika koji se primaju u radni odnos i uvjeti za prijem pripravnika.

Poslovi organa uprave u pravilniku o unutarnjoj organizaciji grupisu se prema njihovoj vrsti, srodnosti, obimu i stepenu slozenosti, odgovornosti i drugim uvjetima za njihovo obavljanje.

VII - OVLASTENJA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI RUKOVODIOCA ORGANA UPRAVE

1. Rukovodilac organa uprave, njegov zamjenik, rukovodilac i sluzbenici i sluzbenici sa posebnim ovlastenjima

Clan 60.

Organom uprave rukovodi rukovodilac.

Rukovodilac organa uprave predstavlja organ uprave, organizuje i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlasten i poduzima druge mjere iz nadleznosti organa uprave, te odlucuje u skladu sa zakonom, o pravima, obavezama i odgovornostima sluzbenika i namjestenika u vršenju sluzbe.

Rukovodilac organa uprave imenuje i smjenjuje organ odredjen Ustavom i zakonom.

Sluzbama iz clana 54. ovog zakona rukovodi gradonacelnik, odnosno opcinski nacelnik.

Clan 61.

Rukovodilac organa uprave obavezan je da, na osnovu i u okviru Ustava, zakona, odnosno statuta i drugih propisa i smjernica organa izvršne vlasti, savjesno vrši povjerenu mu funkciju i osobno je odgovoran za njeno vršenje, kao i za rad organa kojim rukovodi.

Rukovodilac organa uprave obavezan je izvještavati organ zakonodavne vlasti i organe izvršne vlasti o stanju u oblasti za koju je organ uprave osnovan i o provođenju politike i izvršavanju zakona i drugih propisa, datih uputstava i smjernica i o poduzetim mjerama, kao i o radu organa uprave kojim rukovodi.

Izvještavanje iz stava 2. ovog clana, vrši se po postupku utvrdjenom u Poslovniku o radu Vlade Federacije, odnosno vlade kantona-zupanije.

Rukovodilac organa uprave obavezan je, na zahtjev drugih organa vlasti, preduzeca (društva), ustanova i drugih pravnih lica izvještavati te organe i pravna lica o pitanjima iz nadleznosti organa uprave koja su od znacaja za ostvarivanje njihovih ovlastenja i obaveza.

Clan 62.

Rukovodilac organa uprave može imati zamjenika, koji ga zamjenjuje ukoliko ovaj nije u mogućnosti obavljati svoja ovlastenja i obaveze ili ako je mjesto rukovodioca upraznjeno, dok novi rukovodilac ne preuzme dužnosti, sa svim njegovim ovlastenjima i odgovornostima u rukovodjenju i pomaze rukovodiocu u provođenju njegovih ovlastenja i obaveza.

Zamjenik rukovodioca organa uprave imenuje i smjenjuje organ koji imenuje rukovodioca organa uprave, ako Ustavom i zakonom nije drukcije odredjeno.

Clan 63.

Rukovodiocu organa uprave u rukovodjenju pojedinim područjima rada pomaže rukovodeći službenici.

Rukovodeće službenike postavlja i smjenjuje rukovodilac organa uprave, ako zakonom nije drukcije određeno.

Poslove inspekcijskog nadzora i druge značajnije upravne i stručne poslove obavljaju službenici sa posebnim ovlastenjima i odgovornostima (u daljem tekstu: službenici sa posebnim ovlastenjima), koje postavlja i smjenjuje rukovodilac organa uprave, ako zakonom nije drukcije određeno.

Službenici iz st. 1. i 3. ovog člana postavljaju se na radna mjesta prema pravilniku o unutarnjoj organizaciji uprave.

Član 64.

Rukovodilac organa uprave, njegov zamjenik i rukovodeći službenici na određenim poslovima u organima uprave, koje odredi organ izvršne vlasti, ne mogu obavljati drugu službu ili posao.

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na rad u sudovima u svojstvu sudije porotnika, na rad u političkim strankama, na nastavni i odgojni rad u ustanovama za obrazovanje i odgoj, na samostalan naučni rad, na rad u kulturnim, umjetničkim i naučnoistraživačkim ustanovama, na rad u sportskim organizacijama i na javni rad u oblasti publicistike.

2. Odgovornost rukovodioca organa uprave i njegovog zamjenika

Član 65.

Rukovodilac organa uprave i njegov zamjenik odgovorni su ako se u izvršavanju svojih ovlastenja i obaveza ne pridržavaju politike koju je utvrdio organ zakonodavne vlasti i smjernica tog organa, kao i uputstava i smjernica organa izvršne vlasti ili ako u okviru svojih nadležnosti ne osigurava provođenje zakona i drugih propisa ili ako iz drugih razloga postane nedostojan vršenju funkcije.

Član 66.

U slučaju postojanja odgovornosti iz člana 65. ovog zakona, rukovodilac organa uprave i njegov zamjenik smjenjuju se sa funkcije, a smjenjivanje ne isključuje krivično gonjenje niti odgovornost u građanskom postupku, ako Ustavom nije drukcije određeno.

Član 67.

Prijedlog za smjenjivanje rukovodioca organa uprave i njegovog zamjenika podnosi organ određen Ustavom i zakonom.

Član 68.

U postupku smjenjivanja osigurat će se rukovodiocu organa uprave, odnosno njegovom zamjeniku, da se izjasni o činjenicama zbog kojih se postavlja pitanje njegove odgovornosti, kao i da daje obavijestjenja i potrebne podatke od značaja za utvrđivanje te odgovornosti. Organ nadležan za smjenjivanje, povodom prijedloga za smjenjivanje donosi odluku kojom se utvrđuje postojanje odgovornosti i smjenjivanje ili odluku kojom se odbija prijedlog za smjenjivanje.

Povodom prijedloga za smjenjivanje organ nadležan za smjenjivanje može, i kada nema osnova za donošenje odluke o smjenjivanju, ukazati na nepravilnosti u radu rukovodioca i njegovog zamjenika.

Protiv odluke po prijedlogu za smjenjivanje rukovodioca organa uprave i njegovog zamjenika, kao i odluke o udaljenju od obavljanja funkcije dok se vodi postupak za smjenjivanje, ne mogu se koristiti pravna sredstva.

Clan 69.

Organ nadležan za smjenjivanje može, dok traje postupak smjenjivanja, udaljiti od obavljanja ovlastenja i obaveza rukovodioca organa uprave, odnosno njegovog zamjenika.

Clan 70.

Rukovilac organa uprave, odnosno njegov zamjenik, ako smatra da nije u mogućnosti da uspješno obavlja povjerena ovlastenja i obaveze, odnosno posao i ne može preuzeti odgovornosti za njihovo vršenje, ima pravo podnijeti ostavku.

Rukovodilac, odnosno njegov zamjenik, ostaje na dužnosti do roka određenog zakonom, odnosno statutom. Podnesena ostavka ne isključuje vođenje postupka smjenjivanja iz razloga predviđenih članom 65. ovog zakona.

VIII - SLUŽBENICI I NAMJESTENICI

Clan 71.

Poslove uprave u organima uprave obavljaju službenici.

Pomoćno-tehničke poslove za potrebe organa uprave obavljaju namjestenici.

Clan 72.

O prijemu službenika i namjestenika u radni odnos u organ uprave, kao i o drugim statusnim pitanjima tih lica, odlučuje rukovodilac organa uprave, u skladu sa zakonom.

Clan 73.

Položaj, prava, obaveze i odgovornosti, kao i plaće i druga materijalna primanja službenika i namjestenika u organima uprave uređuju se zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeća, u skladu sa zakonom.

IX - SREDSTVA ZA RAD ORGANA UPRAVE

Clan 74.

Sredstva za rad organa uprave utvrđuje organ zakonodavne vlasti na prijedlog organa izvršne vlasti, polazeći od potrebe osiguranja vršenja poslova iz nadležnosti organa uprave i drugih uvjeta za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave.

Sredstva za rad organa uprave čine: sredstva za plaće, sredstva za posebne namjene, sredstva za materijalne troškove i sredstva opreme.

Prihodi koje organi uprave ostvare svojom djelatnošću unose se u budžet Federacije, kantona-

zupanije, grada, odnosno općine, ako zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeća nije drukcije određeno.

Član 75.

Visina sredstava za materijalne troškove utvrđuje se prema vrijednosti materijala i usluga potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave.

Sredstva za posebne namjene i sredstva opreme utvrđuju se u visini kojom se osigurava vršenje funkcije organa uprave.

Sredstva za posebne namjene služe za osiguranje određenih potreba od značaja za rad organa uprave i za obavljanje posebnih zadataka organa uprave utvrđenih zakonom.

Član 76.

Raspoređivanje sredstava za materijalne troškove, sredstava za posebne namjene i sredstva opreme vrši rukovodilac organa uprave, ako zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeća nije drukcije određeno.

Rukovodilac organa uprave odlučuje o korištenju sredstava iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom, odnosno propisom gradskog i općinskog vijeća.

X - OSNOVNE ODREDBE O INSPEKCIJSKOM NADZORU

Član 77.

Poslove inspekcijskog nadzora vrše, u okviru svoje nadležnosti, organi uprave, u skladu sa ovim i drugim zakonom.

Član 78.

Poslove inspekcijskog nadzora, u okviru nadležnosti organa uprave, obavljaju inspektori. Kad to potreba službe zahtijeva, rukovodilac organa uprave može ovlastiti i drugog službenika tog organa uprave koji ima odgovarajuću stručnu spremu da izvrši određene poslove inspekcijskog nadzora, odnosno da inspektoru pomaze u obavljanju tog nadzora o čemu se donosi rješenje.

Član 79.

Inspektor ima iskaznicu, kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlastenjima predviđena zakonom.

Federalni ministar pravde propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu inspektoru izdaje rukovodilac organa uprave u čijoj je nadležnosti pojedina inspekcija.

Član 80.

Postupak inspekcijskog nadzora pokreće i vodi inspektor po službenoj dužnosti.

Svako ima pravo podnijeti zahtjev inspektoru da izvrši određeni inspekcijski pregled i da poduzme upravne mjere za koje je ovlasten zakonom.

Po zahtjevu iz stava 2. ovog člana, inspektor je obavezan izvršiti inspekcijski pregled, sačiniti zapisnik i preduzeti odgovarajuće mjere i o tome pismeno obavijestiti podnosioca zahtjeva u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva.

Clan 81.

Svako ciji rad podlijeze inspekcijskom nadzoru duzan je inspektoru omoguciti obavljanje nadzora i davati mu potrebna obavjestenja i podatke od znacaja za obavljanje tog nadzora.

Clan 82.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i obavezu da neposredno pregleda poslovne prostorije i druge objekte, proces rada, proizvode i drugu robu, isprave i druge dokumente, kao i da obavlja druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora (utvrđivanje identiteta osoba, saslušavanje, uzimanje uzoraka radi analiza i sl.).

Clan 83.

Ako se inspektoru u obavljanju inspekcijskog nadzora onemogućava vršenje pregleda ili pruži fizički otpor ili ako taj otpor osnovano očekuje, inspektor može zatražiti pomoć nadležne policije, a policija je obavezna pružiti potrebnu zaštitu i omogućiti inspektoru da izvrši inspekcijski pregled.

Clan 84.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je obavezan postupati tako da se ne ugrozi zakonom i drugim propisom određena tajna.

Clan 85.

O svakom inspekcijskom pregledu inspektor je obavezan sastaviti zapisnik i u njemu navesti činjenično stanje utvrđeno inspekcijskim pregledom. Zapisnik o inspekcijskom pregledu dostavlja se odgovornoj osobi kod koje je obavljen inspekcijski pregled.

Clan 86.

Kada u obavljanju inspekcijskog pregleda utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis čije izvršenje nadzire, inspektor ima ovlastenja i obavezu da naloži slijedeće mjere:

- 1) narediti da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone u određenom roku;
- 2) narediti poduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje je preduzeće i drugo pravno lice, institucija koja ima javna ovlastenja, odnosno organ uprave obavezan da poduzme,
- 3) zabraniti poduzimanje radnji koje smatra da su u suprotnosti sa zakonom ili drugim propisom nad kojim sprovodjenjem vrši nadzor,
- 4) izreci i naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta, ako je za to zakonom ovlasten,
- 5) poduzeti druge upravne mjere i radnje za koje je posebnim zakonom ovlasten.

Clan 87.

Ako inspektor utvrdi da je povredom zakona ili drugog propisa učinjena povreda radne dužnosti, prekršaj, privredni prijestup ili krivično djelo, dužan je, bez odlaganja, da podnese zahtjev za utvrđivanje odgovornosti zbog povrede radne dužnosti ili učinjenog prekršaja odnosno prijavu zbog učinjenog privrednog prijestupa ili krivičnog djela.

Clan 88.

O poduzimanju upravnih mjera iz tac. 1, 2. i 3. clana 86. ovog zakona, inspektor obavezno donosi rjesenje.

Osnov za donosenje rjesenja predstavlja cinjenicno stanje navedeno u zapisniku iz odredbe stava 1. clana 85. ovog zakona.

Na rjesenje iz stava 1. ovog clana ovlastena osoba ima pravo izjaviti zalbu nadleznom organu u roku od osam dana od dana prijema rjesenja.

Rjesenje po zalbi mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zalbe.

Protiv rjesenja donosenog po zalbi iz stava 2. ovog clana, moze se pokrenuti upravni spor kod nadleznog suda.

Clan 89.

Inspektor vodi evidenciju o svim izvršenim inspekcijskim pregledima i poduzetim upravnim mjerama iz clana 86. ovog zakona.

Federalni ministar pravde propisuje sadrzaj i nacin vođenja evidencije iz stava 1. ovog clana.

Clan 90.

Inspektor moze privremeno oduzeti dokumente i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz.

O privremenom oduzimanju dokumenata i predmeta iz stava 1. ovog clana, inspektor je duzan izdati potvrdu.

Clan 91.

Inspektor je obavezan pratiti provodjenje upravnih mjera nalozenih rjesenjem iz clana 88. ovog zakona i u granicama svojih ovlastenjima osigurati njihovo provodjenje, ako se ne provedu na nacin i u roku kako je rjesenjem odredjeno.

Ako inspektor ne moze osigurati provodjenje upravnih mjera u smislu stava 1. ovog clana, obavijestit ce o tome bez odlaganja rukovodioca organa uprave koje je obavezan preduzeti mjere radi osiguranja provedbe nalozenih mjera.

Clan 92.

Inspektor moze poduzimati i odgovarajuće preventivne aktivnosti u cilju sprecavanja nastupanja stetnih posljedica zbog nedostatka i nepravilnosti u provedbi zakona i drugih propisa cije izvršenje nadzire, kao sto su: upozorenje fizickih i pravnih lica na obaveze iz propisa, ukazivanje na stetne posljedice, predlaganje mjera za otklanjanje njihovih uzroka i sl. Preduzece (društvo), ustanova i drugo pravno lice i institucije koje imaju javna ovlastenja, odnosno organ uprave kod kojih je izvršen inspekcijski pregled, obavezni su postupati po rjesenju inspektora iz clana 88. ovog zakona.

Clan 93.

Poslove upravne inspekcije nad izvršenjem zakona iz oblasti uprave vrše organi uprave nadležni za poslove uprave, u skladu sa ovim i drugim zakonima.

XI - PRIMJENJIVANJE ODREDAVA DIJELA PRVOG OVOG ZAKONA NA KANTONALNE-ZUPANIJSKE ORGANE UPRAVE, GRADSKE I OPCINSKE SLUZBE ZA UPRAVU, UPRAVNE USTANOVE I DRUGE ORGANE I ODREDJENE SLUZBE

Clan 94.

Odredbe cl. 1. do 93. ovog zakona primjenjuju se na kantonalne-z upanijske, općinske i gradske organe uprave, te upravne ustanove, ako kantonalnim-zupanijskim zakonom nije drukcije određeno.

Odredbe cl. 1. do 93. ovog zakona primjenjivat će se u općinama grada Mostara i u gradu Mostaru, ako drukcije ne odluci upravitelj Evropske unije, dok su te općine i grad pod upravom Evropske unije.

Odredbe dijela prvog ovog zakona o osnovama organizacije organa uprave, ovlastenjima, obavezama i odgovornostima rukovodilaca organa uprave, službenicima i namjesticima i sredstvima za rad organa uprave, shodno se primjenjuju i na stručne i druge službe organa zakonodavne vlasti i službe organa izvršne vlasti, te na sudove, tuzilastva, pravobraniteljstva i druge organe i institucije u kantonu-zupaniji, gradu i općini, ako kantonalnim-z upanijskim zakonom nije drukcije određeno.

Dio drugi

FEDERALNI ORGANI UPRAVE I FEDERALNE USTANOVE

I - ZAJEDNICKE ODREDBE

Clan 95.

Poslove uprave iz nadležnosti Federacije obavljaju federalni organi uprave i federalne ustanove, u okviru nadležnosti utvrdj enih Ustavom i federalnim zakonom.

Odredjene poslove uprave iz nadležnosti Federacije obavljaju, na osnovu federalnog zakona, i drugi federalni organi.

Clan 96.

Federalni organi uprave i federalne ustanove obavjestavaju javnost o svom radu davanjem informacija stampi i drugim sredstvima informisanja, izdavanjem službenih publikacija, održavanjem konferencija rukovodilaca federalnih organa uprave i federalnih ustanova sa predstavnicima stampe i drugih sredstava javnog informisanja i osiguranjem drugih uvjeta za upoznavanje javnosti sa radom federalnih organa uprave i federalnih ustanova.

Clan 97.

Federalni organi uprave i federalne ustanove obavezni su, na zahtjev stampe i drugih sredstava javnog informiranja, preduzeća (društva), ustanova i drugih pravnih lica pružati obavjestenja i davati podatke o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti koja su od neposrednog interesa za rad sredstava javnog informisanja, preduzeća (društva), ustanova i drugih pravnih lica.

Podatke i obavjestenja o radu federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove daje rukovodilac organa odnosno ustanove ili službenik u federalnom organu, odnosno ustanovi

koga ovlasti rukovodilac.

Federalni organi uprave i federalne ustanove uskratit ce davanje podataka ako podaci predstavljaju drzavnu, vojnu, sluzbenu ili poslovnu tajnu.

Clan 98.

Federalnim zakonom mogu se, kada je to nuzno, pojedina pitanja organizacije uprave Federacije i druckije urediti za odredjeno upravno podrucje, ali prema s nacelima utvrdjenim ovim zakonom.

Clan 99.

Sjediste federalnih organa uprave i federalnih ustanova je u Sarajevu i Mostaru, u skladu sa federalnim zakonom. Federalni organi uprave i federalne ustanove mogu imati, ako je to potrebno, svoje organizacione jedinice u mjestima izvan sjedista federalnog organa uprave ili ustanove, kao i izvan teritorije Federacije, sto se uredjuje pravilnikom o unutarnjoj organizaciji tih organa.

Propisom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) blize se uredjuje nacin organiziranja, osiguravanja uvjeta za rad i druga pitanja od znacaja za rad organizacionih jedinica iz stava 2. ovog clana.

II - ODNOS ORGANA IZVRSNE VLASTI FEDERACIJE I FEDERALNIH ORGANA UPRAVE I FEDERALNIH USTANOVA

1. Odnosi Vlade Federacije i federalnih organa uprave i federalnih ustanova prema predsjedniku i potpredsjedniku Federacije

Clan 100.

Radi ostvarivanja funkcija izvrsne vlasti iz nadleznosti predsjednika i potpredsjednika Federacije, Vlada Federacije i federalni organi uprave i federalne ustanove dostavljaju predsjedniku i potpredsjedniku Federacije informacije i obavjestenja o pitanjima iz svoje nadleznosti i podatke, spise i drugu dokumentaciju koja je potrebna za izvrsavanje nadleznosti predsjednika i potpredsjednika Federacije, kao i izvjestaje o svom radu i o stanju u oblastima iz njihove nadleznosti, na vlastitu inicijativu ili njihovo trazenje.

Vlada Federacije, federalni organi uprave i federalne ustanove obavezni su postupati po zahtjevima i nalogima predsjednika i potpredsjednika Federacije u pitanjima koja su od znacaja za ostvarivanje poslova iz ustavne nadleznosti predsjednika i potpredsjednika Federacije.

2. Odnos federalnih organa uprave i federalnih ustanova prema premijeru i Vladi Federacije

Clan 101.

U cilju osiguranja provodjenja federalne politike i izvrsavanja federalnih zakona, Vlada Federacije, odnosno premijer u vezi s tim utvrdjuje zadatke federalnim organima uprave i federalnim ustanovama, izdaje zadatke u vezi sa predlaganjem i davanjem preporuka u pogledu propisa iz okvira nadleznosti federalnih organa uprave i federalnih ustanova, nalaze i povjerava federalnim organima uprave izdavanje uputstava, institucija, naredbi i donosenje

propisa radi osiguranja izvršavanja zakona iz nadležnosti federalnih organa uprave i nalaze i povjerava izvršavanje drugih zadataka federalnim organima uprave i federalnim ustanovama.

Clan 102.

Federalni organi uprave i federalne ustanove obavezni su da u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti izvršavaju i poslove koje im, u skladu sa Ustavom Federacije, povjeri Vlada Federacije.

Clan 103.

Federalni organi uprave i federalne ustanove obavezni su Vladi Federacije, odnosno premijeru dostavljati izvjestaje o svom radu i o stanju u oblastima iz njihove nadležnosti, kao i podatke, spise i drugu dokumentaciju koja je potrebna za rad Vlade Federacije.

Clan 104.

Federalni organi uprave i federalne ustanove mogu od Vlade Federacije, odnosno premijera tražiti upute i smjernice o određenim pitanjima provođenja federalne politike i izvršavanja federalnih zakona i drugih propisa.

Clan 105.

Federalni organi uprave i federalne ustanove mogu Vladi Federacije, odnosno premijeru predlagati razmatranje određenih pitanja iz svoje nadležnosti i davati joj prijedloge za poduzimanje potrebnih mjera.

Clan 106.

Vlada federacije, odnosno premijer ukinut će propis i opći akt koji je donio rukovodilac federalnog organa uprave i federalne ustanove, ako se utvrdi da taj propis, odnosno opći akt nije u skladu sa Ustavom Federacije i federalnim zakonom, odnosno propisom Vlade Federacije.

III - OSNIVANJE I RUKOVODJENJE FEDERALNIM ORGANIMA UPRAVE I FEDERALNIM USTANOVAMA

1. Osnivanje federalnih organa uprave i federalnih ustanova

Clan 107.

Federalni organi uprave i federalne ustanove osnivaju se i njihove nadležnosti utvrđuju federalnim zakonom, u skladu sa ovim zakonom.

Clan 108.

Federalni organi uprave jesu: federalna ministarstva i federalne uprave. Federalne uprave mogu se osnivati kao samostalne federalne uprave i kao federalne uprave u sastavu federalnog ministarstva.

Clan 109.

Federalno ministarstvo osniva se za obavljanje upravnih i strucnih poslova iz nadleznosti Federacije u oblastima u kojima federalni organi uprave, u cjelini ili u vecem obimu, neposredno provode politiku iz izvrsavaju ili osiguravaju izvrsavanje federalnih zakona i drugih federalnih propisa i odgovaraju za njihovo izvrsavanje.

Clan 110.

Federalna uprava osniva se za obavljanje odredjenih upravnih i strucnih poslova cija priroda i nacin izvrsavanja zahtijeva posebnu organiziranost i samostalnost u radu.

Clan 111.

Federalne ustanove jesu: federalni zavodi i federalne direkcije.

Federalnim zakonom kojim se utvrđuje organizacija i nadležnost federalnih organa uprave i federalnih ustanova mogu se osnovati i druge vrste federalnih ustanova.

Federalne ustanove mogu se osnovati kao samostalne federalne ustanove i kao federalne ustanove u sastavu federalnog ministarstva.

Federalne ustanove imaju svojstvo pravnog lica, ako federalnim zakonom nije drukcije određeno.

Clan 112.

Federalni zavod osniva se za vršenje odredjenih strucnih i drugih poslova koji pretežno zahtijevaju primjenu strucnih i naucnih metoda rada i s njima povezanih upravnih poslova cija priroda i nacin izvrsavanja zahtijeva posebno organiziranje i samostalnost u radu.

Clan 113.

Federalna direkcija osniva se za vršenje odredjenih strucnih poslova pretežno privrednog karaktera i s njima povezanih upravnih poslova cija priroda i nacin izvrsavanja zahtijevaju posebno organiziranje i samostalnost u radu.

Clan 114.

Federalne uprave i federalne ustanove mogu se osnivati u sastavu federalnog ministarstva ako je to potrebno zbog medjusobne povezanosti poslova iz nadleznosti federalnog ministarstva i federalne uprave, odnosno federalne ustanove i kad je, pored odredjenog stepena samostalnosti u vršenju poslova iz nadleznosti uprave, odnosno ustanove, potrebno osigurati usmjeravanje i nadzor u obavljanju poslova tih uprava, odnosno ustanova od strane federalnog ministarstva.

Clan 115.

U poslovima iz nadleznosti federalne uprave, odnosno federalne ustanove koja se nalazi u sastavu federalnog ministarstva, federalni ministar donosi propise i opce akte za izvrsavanje federalnih zakona i vrsi nadzor nad radom te uprave, odnosno ustanove, a ostale poslove iz svoje nadleznosti uprava, odnosno ustanova vrsi samostalno.

U vršenju nadzora iz stava 1. ovog clana, federalni ministar ima ovlastenja:

- 1) rješavati u upravnom postupku o pravnim sredstvima protiv upravnih akata uprave, odnosno ustanove u sastavu federalnog ministarstva, ako federalnim zakonom nije određeno da o tome rješava drugi organ;
- 2) davati saglasnost na akte uprave, odnosno ustanove u sastavu, donesene izvan upravnog postupka, kada je to federalnim zakonom određeno;
- 3) tražiti izvjestaje i obavještenja o radu uprave, odnosno ustanove u sastavu u vezi sa izvršavanjem poslova iz njihove nadležnosti;
- 4) odrediti izvršenje pojedinih zadataka iz nadležnosti uprave, odnosno ustanove u sastavu i rokove za njihovo izvršenje. Federalne uprave i federalne ustanove iz stava 1. ovog člana, u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti, ostvaruju saradnju sa drugim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima, a odnose prema Vladi Federacije, predsjedniku i potpredsjedniku Federacije i Parlamentu Federacije ostvaruje preko ministra koji rukovodi ministarstvom u cijem se sastavu nalaze.

Član 116.

Unutarnja organizacija federalnih organa uprave i federalnih ustanova utvrđuje se pravilnikom.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji donosi rukovodilac federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove, uz saglasnost Vlade Federacije.

Unutarnja organizacija federalne uprave i federalne ustanove u sastavu federalnog ministarstva utvrđuje se, kao poseban dio, pravilnikom o unutarnjoj organizaciji federalnog ministarstva u cijem se sastavu nalaze.

Član 117.

Vlada Federacije osniva stručne, tehnicke i druge zajednicke ili samostalne službe za obavljanje određenih poslova za svoje potrebe i potrebe federalnih organa uprave i federalnih ustanova i utvrđuje njihov djelokrug.

Aktom o osnivanju službe iz stava 1. ovog člana, može se, ako to priroda poslova zahtijeva, odrediti da služba ima svojstvo pravnog lica.

Vlada Federacije može osnivati određene službe i druga tijela za suradnju s međunarodnim organizacijama, u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima, i odrediti njihov djelokrug, ovlastenjima i odgovornosti.

2. Rukovodjenje, imenovanje i odgovornost rukovodilaca federalnih organa uprave i federalnih ustanova

a) Rukovodjenje federalnim organima uprave i federalnim ustanovama

Član 118.

Federalnim ministarstvom rukovodi federalni ministar.

Federalni ministar rukovodi, koordinira i nadzire aktivnosti federalnog ministarstva, provodi federalnu politiku i izvršava federalne zakone i druge federalne propise iz okvira nadležnosti svog ministarstva i izvršava zadatke koje mu odredi premijer i obavlja druge poslove utvrđene Ustavom i federalnim zakonom.

Federalni ministar pomaze premijeru u provođenju politike i izvršavanju federalnih zakona i drugih federalnih propisa.

Clan 119.

Federalnog ministra imenuje predsjednik Federacije, uz saglasnost potpredsjednika Federacije, nakon konsultacije sa premijerom ili sa kandidatom za tu funkciju, s tim da imenovanje ministra zahtijeva potvrdu vecine glasova zastupnika u Predstavnickom domu Parlamenta Federacije. Federalnog ministra smjenjuje predsjednik Federacije na prijedlog premijera.

Clan 120.

Federalni ministar ima zamjenika.

Zamjenik federalnog ministra pomaze federalnom ministru u provodjenju federalne politike i izvrsavanje federalnih zakona i drugih federalnih propisa i u obavljanju ostalih funkcija federalnog ministra utvrdjenih Ustavom i federalnim zakonom.

Zamjenik federalnog ministra zamjenjuje federalnog ministra ukoliko ovaj nije u mogucnosti obavljati svoja ovlastenja i obaveze ili ako je mjesto federalnog ministra upraznjeno, dok novi federalni ministar ne preuzme duznost.

Clan 121.

Zamjenik federalnog ministra imenuje se i smjenjuje na nacin predvidjen za imenovanje i smjenjivanje federalnog ministra.

Zamjenik federalnog ministra i federalni ministar ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Clan 122.

Radom samostalne federalne uprave i federalne ustanove rukovodi direktor.

Direktor iz stava 1. ovog clana, pored poslova odredjenih federalnim zakonom, pomaze premijeru u provodjenju federalne politike i izvrsavanju federalnih zakona i drugih propisa i izvrsava zadatke koje mu odredi premijer.

Clan 123.

Direktor samostalne federalne uprave i federalne ustanove ima zamjenika.

Direktora i zamjenika direktora samostalne federalne uprave i federalne ustanove imenuje Vlada Federacije, na usaglasen prijedlog premijera i zamjenika premijera, ako federalnim zakonom nije drukcije odredjeno.

Direktor i zamjenik direktora ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Radom federalne uprave i federalne ustanove u sastavu federalnog ministarstva rukovodi direktor.

Direktora iz stava 4. ovog clana postavlja i smjenjuje Vlada Federacije, na prijedlog federalnog ministra u cijem se sastavu nalaze te uprave i ustanove.

Clan 124.

U slucaju da direktor samostalne federalne uprave i federalne ustanove nije u mogucnosti obavljati svoja ovlastenja i obaveze ili ako je mjesto direktora upraznjeno, zamjenjuje ga zamjenik direktora.

U slucajevima iz stava 1. ovog clana, direktor federalne uprave i federalne ustanove u sastavu federalnog ministarstva zamjenjuje rukovodeci sluzbenik koga odredi federalni ministar.

b) Odgovornost federalnog ministra i njegovog zamjenika i direktora federalne uprave i federalne ustanove

Clan 125.

Federalni ministar za svoj rad odgovara predsjedniku Federacije i premijeru.

Zamjenik ministra za svoj rad odgovara predsjedniku Federacije i premijeru.

Clan 126.

Direktor i zamjenik direktora samostalne federalne uprave i federalne ustanove za svoj rad odgovaraju Vladi Federacije i premijeru i zamjeniku premijera.

Direktor federalne ustanove i federalne uprave koje se nalaze u sastavu federalnog ministarstva za svoj rad odgovara Vladi Federacije i federalnim ministru u cijem se sastavu nalazi ta uprava i ustanova.

Clan 127.

Federalni ministar i zamjenik federalnog ministra mogu podnijeti ostavku. Federalni ministar i zamjenik federalnog ministra ostavku podnose predsjedniku Federacije.

Direktor i zamjenik direktora samostalne federalne uprave i federalne ustanove, kao i direktor federalne uprave i federalne ustanove u sastavu federalnog ministarstva, ostavku podnose Vladi Federacije.

Rukovodiocima, odnosno direktorima iz st. 1. i 3. ovog clana u slucaju podnosenja ostavke funkcija prestaje danom njenog podnosenja.

Clan 128.

Federalni ministar, zamjenik federalnog ministra, direktor i zamjenik direktora samostalne federalne uprave i federalne ustanove, kao i direktor federalne uprave i ustanove u sastavu federalnog ministarstva, ostvaruju svoja prava i obaveze iz radnog odnosa shodno propisima koji se primjenjuju na sluzbenike federalnih organa uprave, ako federalnim zakonom nije drukcije odredjeno.

Place federalnog ministra, zamjenika federalnog ministra, direktora i zamjenika direktora samostalne federalne uprave i federalne ustanove, kao i direktora federalne uprave i ustanove u sastavu federalnog ministarstva, uređuju se federalnim zakonom.

c) Rukovodeci sluzbenici u federalnim organima uprave i federalnim ustanovama

Clan 129.

U rukovodjenju pojedinim podrucjima rada federalnom ministru pomazu rukovodeci sluzbenici.

U federalnom ministarstvu mogu se postavljati: sekretar ministarstva, pomocnici federalnog ministra, glavni federalni inspektor i savjetnici federalnog ministra.

U samostalnoj federalnoj upravi i federalnoj ustanovi mogu se postavljati pomocnici direktora, a u federalnoj upravi i ustanovi u sastavu federalnog ministarstva, savjetnici direktora.

Clan 130.

Sekretar ministarstva neposredno rukovodi i organizira opce, protokolarnе i druge poslove od znacaja za ostvarivanje funkcije ministra i u tom pogledu koordinira vršenje općih i drugih poslova kojima se osiguravaju odgovarajući uvjeti za rad organizacionih jedinica ministarstva i vrši druge poslove koje mu odredi ministar.

Pomoćnik federalnog ministra rukovodi određenim područjem rada ili određenom organizacionom jedinicom i vrši druge poslove iz određene oblasti koje mu odredi federalni ministar, odnosno direktor.

Glavni federalni inspektor neposredno organizira i rukovodi radom federalnih inspektora u određenoj oblasti inspeksijskog nadzora.

Savjetnik federalnog ministra vrši složenije poslove iz određene oblasti koji zahtijevaju posebnu stručnost i samostalnost u radu.

Član 131.

Rukovodeće službenike iz st. 1, 2. i 3. člana 130. ovog zakona, bez natjecaja, postavlja i smjenjuje Vlada Federacije, na prijedlog federalnog ministra.

Pomoćnika direktora samostalne federalne uprave i federalne ustanove, bez natjecaja, postavlja i smjenjuje direktor federalne uprave, odnosno federalne ustanove, uz saglasnost zamjenika direktora.

Savjetnike ministra i savjetnike direktora iz stava 3. člana 129. ovog zakona, bez natjecaja, postavlja i smjenjuje federalni ministar, uz saglasnost zamjenika federalnog ministra.

Član 132.

Rukovodeći službenici za svoj rad odgovaraju federalnom ministru, odnosno direktoru samostalne federalne uprave ili federalne ustanove.

Član 133.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji federalnog ministarstva, odnosno federalne uprave i federalne ustanove utvrđuju se radna mjesta rukovodećih službenika, poslovi koje rukovodeći službenici obavljaju i njihova ovlaštenja u vršenju službe.

Rukovodeći službenici ostvaruju svoja prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa shodno propisima koji se primjenjuju na službenike federalnih organa uprave, ako federalnim zakonom nije drukčije određeno.

IV - PROPISI I DRUGI AKTI FEDERALNIH ORGANA UPRAVE I FEDERALNIH USTANOVA

Član 134.

Federalni organi uprave i federalne ustanove donose provedbene propise iz svoje nadležnosti u cilju omogućavanja izvršenja federalnih zakona i drugih federalnih propisa i izdaju uputstva, instrukcije i naredbe, te donose pojedinačne akte.

Federalni organi uprave i federalne ustanove mogu donositi provedbene propise odnosno opće akte samo kad su za to izričito ovlašteni federalnim zakonom ili po zahtjevu premijera, ako se temelji na federalnom zakonu i u granicama datog ovlaštenja.

Provedbeni propisi i opći akti iz čl. 135. i 136. ovog zakona, objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Clan 135.

Provedbeni propis je pravilnik.

Pravilnikom se razradjuju pojedine odredbe federalnih zakona ili propisa Vlade Federacije radi osiguranja odgovarajuće primjene tih zakona i propisa.

Clan 136.

Opci akti, u skladu sa ovim zakonom, su: uputstva, instrukcije i naredbe (u daljem tekstu: opci akti).

Uputstvom se propisuje način rada u obavljanju određenih poslova uprave iz nadležnosti federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove.

Instrukcijom se utvrđuju bliže pravila i uputstva za rad na provođenju i primjeni određenih federalnih zakona i drugih federalnih propisa.

Naredbom se naredjuje ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koja ima opći značaj.

Clan 137.

U odlučivanju u upravnom postupku, kao i u drugim slučajevima predviđenim federalnim zakonom, rukovodioci federalnog organa uprave i federalne ustanove donose rješenja i druge pojedinačne akte.

Clan 138.

Provedbene propise, opće akte i pojedinačne akte federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove donose rukovodioci tih organa i ustanova.

Rukovodioci iz stava 1. ovog člana mogu ovlastiti svoje zamjenike, rukovodeće službenike ili pojedine službenike da donose pojedinačne akte, o čemu se donosi posebno rješenje.

V - ODNOSI FEDERALNIH ORGANA UPRAVE I FEDERALNIH USTANOVA PREMA KANTONALNIM-ZUPANIJSKIM ORGANIMA UPRAVE I KANTONALNIM-ZUPANIJSKIM USTANOVAMA

Clan 139.

Odnosi između federalnih organa uprave i federalnih ustanova i kantonalnih-zupanijskih organa uprave i kantonalnih-zupanijskih ustanova, odnosno sa gradskim i općinskim službama za upravu u poslovima izvršavanja federalne politike i federalnih zakona i drugih federalnih propisa iz isključive nadležnosti Federacije, kad je izvršavanje te politike i tih propisa povjereno kantonalnim-zupanijskim organima uprave i kantonalnim-zupanijskim ustanovama, odnosno gradskim i općinskim službama za upravu, kao i u poslovima izvršavanja federalne politike i federalnih zakona i drugih federalnih propisa iz zajedničke nadležnosti Federacije i kantona-zupanije, zasnivaju se na ovlastenjima i obavezama utvrđenim federalnim zakonom i drugim federalnim propisima, u skladu sa Ustavom, na uzajamnoj suradnji, međusobnom obavještavanju, dogovaranju, razmjeni iskustava i stručnoj pomoći.

Clan 140.

U cilju osiguranja izvršavanja federalne politike i federalnih zakona i drugih propisa iz okvira nadležnosti iz člana 139. ovog zakona i međunarodnih ugovora koje su zaključile Federacija i Bosna i Hercegovina, federalni organi uprave i federalne ustanove staraju se o izvršavanju te politike i tih propisa i ugovora i mogu, u okviru svoje nadležnosti, tražiti od odgovarajućih kantonalni-zupanijskih organa, gradonačelnika i općinskih načelnika, podatke i obavještenja o izvršavanju te politike i tih propisa i međunarodnih ugovora, kao i stanju u odgovarajućoj oblasti.

Kantonalni-zupanijski organi uprave, kantonalne-zupanijske ustanove, gradonačelnik i općinski načelnici obavezni su, u skladu sa federalnim zakonom, izvještavati federalne organe uprave i federalne ustanove o izvršavanju federalne politike i federalnih zakona i drugih federalnih propisa i međunarodnih ugovora iz stava 1. ovog člana i na njihovo traženje dostavljati im potrebne podatke, spise i obavještenja.

Član 141.

Federalni organi uprave i federalne ustanove mogu, ako su za to ovlašteni federalnim zakonom izdavati kantonalnim-zupanijskim organima uprave, kantonalnim-zupanijskim ustanovama i gradskim i općinskim službama za upravu instrukcije za izvršavanje politike, propisa i ugovora iz člana 139. ovog zakona.

Ako ocijeni da instrukcija iz stava 1. ovog člana, nije saglasna sa utvrđenom federalnom politikom ili federalnim zakonom ili drugim federalnim propisom, nadležni kantonalni-zupanijski organ uprave, odnosno gradonačelnik i općinski načelnik mogu podnijeti prigovor Vladi Federacije.

Prigovor se podnosi preko federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove, koji je izdao instrukciju, s tim da prigovor ne zadržava izvršenje instrukcije.

Član 142.

Federalni organ uprave, odnosno federalna ustanova, obavezan je da, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim federalnim zakonom, neposredno izvršava propise i međunarodne ugovore iz člana 139. ovog zakona, ako kantonalni-zupanijski organ uprave ili ustanova, odnosno gradonačelnik ili općinski načelnik i pored upozorenja federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove, ne izvršava politiku, propise ili ugovore i ako bi odlaganje tog izvršenja moglo izazvati teze štetne posljedice.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, federalni organ uprave, odnosno federalna ustanova obavijestit će o tome Vladi Federacije, koja će o tome obavijestiti vladu kantona-zupanije, odnosno gradsko ili općinsko vijeće, radi dogovornog otklanjanja uzroka zbog kojih je bilo potrebno da federalni organ uprave, odnosno federalna ustanova neposredno izvršava federalnu politiku, federalne propise ili ugovore.

Član 143.

Troškovi u vezi sa neposrednim izvršavanjem politike, propisa i ugovora iz člana 139. ovog zakona padaju na teret kantona-zupanije, odnosno grada i općine čiji organ uprave, odnosno služba za upravu nije izvršavao tu politiku, propise ili ugovore.

Vlada kantona-zupanije, odnosno gradonačelnik i općinski načelnik mogu podnijeti prigovor Vladi Federacije na visinu troškova iz stava 1. ovog člana, čija je odluka konačna.

VI - INSPEKCIJSKI NADZOR

1. Zajednicke odredbe o inspekcijskom nadzoru

Clan 144.

Poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem federalnih zakona i drugih federalnih propisa vrše federalni organi uprave, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim federalnim zakonima o inspekcijskom nadzoru.

Clan 145.

Poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti federalnog organa uprave, vrše federalni inspektori.

Federalni inspektor može biti osoba koja ima završenu odgovarajuću visoku školsku spremu, položen stručni ispit i radno iskustvo od najmanje tri godine nakon položenog stručnog ispita.

Clan 146.

O poduzimanju upravnih mjera kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti i poduzimanje drugih upravnih mjera i radnji za koje je ovim i drugim federalnim zakonom ovlašten, federalni inspektor donosi rješenje.

Na rješenje iz stava 1. ovog člana, ovlašteno lice kod koga je izvršen inspekcijski pregled ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Zalba iz stava 2. ovog člana izjavljuje se federalnom ministru čiji je inspektor donio rješenje.

Rješenje po žalbi mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Na rješenje donijeto po žalbi može se pokrenuti upravni spor kod Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Clan 147.

U vršenju inspekcijskog nadzora federalni inspektori ostvaruju saradnju sa nadležnim kantonalnim-zupanijskim, odnosno gradskim i općinskim inspektorima u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za vršenje inspekcijskog nadzora i pružaju im stručnu pomoć.

2. Upravna inspekcija

Clan 148.

Poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem ovog zakona i federalnih zakona koji se odnose na službenike i namještenike organa uprave, upravni postupak i posebne upravne postupke, kao i kancelarijsko poslovanje u organima uprave, vrši Federalno ministarstvo pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde).

Clan 149.

Poslove upravne inspekcije iz člana 148. ovog zakona neposredno vrše federalni upravni inspektori.

Za federalnog upravnog inspektora može se postaviti diplomirani pravnik koji ima položen stručni ispit za službenike federalnih organa uprave i najmanje tri godine radnog iskustva na najzloženijim upravnim poslovima poslije položenog stručnog ispita.

Clan 150.

Federalni upravni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem federalnih zakona i drugih propisa iz clana 148. ovog zakona vrši nadzor narocito u pogledu:

- 1) ostvarivanja prava i pravnih interesa i izvršavanja obaveza gradjana, poduzeca (društva), ustanova i drugih pravnih lica u upravnom postupku;
- 2) primjene propisa koji se odnose na organizaciju i način rada federalnih organa uprave i federalnih ustanova;
- 3) radnih odnosa u federalnim organima uprave i ustanovama i ispunjavanje uvjeta službenih osoba koje rade na poslovima upravnog rješavanja u institucijama koje imaju javna ovlaštenja;
- 4) rješavanja upravnih stvari u propisanim rokovima;
- 5) pravilnosti primjene propisa o upravnom postupku;
- 6) načinu prikupljanja dokaza u upravnom postupku, a posebno dokaza koji se pribavljaju po službenoj dužnosti;
- 7) provođenja administrativnog izvršenja;
- 8) pružanja pravne pomoći građanima, preduzecima (društvima) i drugim pravnim licima u upravnim postupcima;
- 9) vođenje evidencije o upravnim predmetima;
- 10) primjene propisa o kancelarijskom poslovanju.

Inspekcijski nadzor u vezi sa pitanjima iz tac. 1), 4), 5), 6), 7) i 9) stava 1. ovog clana, vrši se i u kantonalnim-zupanijskim organima uprave, odnosno službama za upravu grada i općine, kao i institucijama koje imaju javna ovlaštenja, kada te institucije, organi u službe rješavaju o pravima i pravnim interesima gradjana, preduzeca (društava), ustanova i drugih pravnih lica u upravnom postupku, na osnovu federalnih zakona i drugih federalnih propisa.

Clan 151.

Ako federalni upravni inspektor utvrdi da utvrđene nepravilnosti i nedostaci u radu proizilaze iz razloga stručne nesposobnosti službenika za obavljanje poslova na koje je raspoređen, predložit će rukovodiocu organa uprave ili ustanove da tog službenika rasporedi na druge poslove.

Clan 152.

U vršenju inspekcijskog nadzora federalni upravni inspektor sastavlja zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu, koji narocito sadrži: utvrđeno činjenično stanje i nepravilnosti i nedostatke u radu.

Primjerak zapisnika federalni upravni inspektor dostavlja rukovodiocu organa uprave ili ustanove, a po potrebi i Vladi Federacije, odnosno vladi kantona-zupanije i gradonacelniku, odnosno općinskom nacelniku, u slučajevima iz stava 2. clana 150. ovog zakona.

Clan 153.

Ako federalni upravni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen federalni zakon ili drugi federalni propis, dužan je donijeti rješenje i njime naložiti mjere iz clana 86. ovog zakona.

Clan 154.

Protiv rjesenja iz clana 153. ovog zakona rukovodilac organa uprave, odnosno gradonacelnik i opcinski nacelnik, kao i institucija koja ima javna ovlastenja, mogu u roku od osam dana od dana prijema rjesenja izjaviti zalbu federalnom ministru pravde.

Zalba na rjesenje iz stava 1. ovog clana, odlaze izvršenje rjesenja.

Protiv rjesenja federalnog ministra pravde donesenog po zalbi moze se pokrenuti upravni spor kod Vrhovnog suda Federacije.

Clan 155.

Ako federalni upravni inspektor utvrdi da se povredama federalnih zakona i drugih federalnih propis gradjanima, preduzec ima (društva) i drugim pravnim licima onemogućava ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa u propisanim rokovima, ili na drugi nacin, federalni upravni inspektor obavezan je da o tome, bez odlaganja pismeno upozna Vladu Federacije, odnosno vladu kantona-zupanije, gradonacelnika i opcinskog nacelnika, da ukaze na posljedice koje su iz takvog stanja nastupile ili bi mogle nastupiti i da predlozi preduzimanje odgovarajucih mjera.

Clan 156.

Gradjani, preduzeca (društva) i druga pravna lica imaju pravo da se, radi zastite svojih prava utvrdjenih ovim i drugim federalnim zakonima i drugim federalnim propisima, obracaju usmeno ili pismeno federalnoj upravnoj inspekciji u svim slucajevima kad im se na bilo koji nacin otezava da brzo i jednostavno ostvaruju svoja prava i pravne interese ili izvrsavaju svoje obaveze kod organa uprave ili ustanove, odnosno institucije koja ima javna ovlastenja, a narocito:

- 1) ako im se u zakonom propisanom roku ne rjesavaju zahtjevi i zalbe u upravnom postupku;
- 2) ako se od njih trazi da u upravnom postupku dokazuju cinjenice uvjerenjima i drugim javnim ispravama koje je po sluzbenoj duznosti, u skladu sa ovim zakonom, obavezan da pribavlja sluzbenik koji vodi upravni postupak;
- 3) ako im se ne izvrsavaju upravni akti doneseni radi ostvarivanja prava i pravnih interesa u upravnom postupku;
- 4) ako im se ne pruza pravna pomoc u ostvarivanju prava i pravnih interesa i u izvrsavanju obaveza u upravnom postupku. Federalni upravni inspektor obavezan je odmah postupiti po zahtjevu iz stava 1. ovog clana, na nacin utvrdjen odredbama clana 80. stav 3. ovog zakona.

VII - SREDSTVA ZA RAD FEDERALNIH ORGANA UPRAVE I FEDERALNIH USTANOVA

1. Zajednicke odredbe

Clan 157.

Sredstva za rad federalnih organa uprave i federalnih ustanova, kao i sredstva za rad kantonalnih-zupanijskih organa kojima je povjereno izvrsavanje federalne politike i federalnih propisa iz clana 139. ovog zakona, osiguravaju se u budzetu Federacije.

Federalni organi uprave i federalne ustanove mogu ostvarivati prihod u okviru svoje djelatnosti kada je to odredjeno federalnim zakonom ili propisom donesenim na osnovu federalnog zakona.

Prihodi iz stava 2. ovog clana, unose se u budzet Federacije. Izuzetno, federalnim zakonom ili propisom Vlada Federacije donesenim na osnovu federalnog zakona, moze se propisati da

federalni organ uprave, odnosno federalna ustanova, prihode koje ostvari u okviru svoje djelatnosti koristi za određene namjene iz svoje nadležnosti.

Clan 158.

Sredstva za rad federalnih organa uprave i federalnih ustanova su:

- 1) sredstva za place,
- 2) sredstva za materijalne troškove,
- 3) sredstva za posebne namjene i
- 4) sredstva opreme.

2. Sredstva za place

Clan 159.

Federalni organ uprave, odnosno federalna ustanova stice sredstva za place sluzbenika i namjestenika, ovisno od vrste i obima poslova i zadataka utvrdjenih u programu rada organa uprave, odnosno ustanove i uvjeta njihovog izvršavanja.

Place sluzbenika i namjestenika u federalnim organima uprave, odnosno u federalnim ustanovama, uređuju se federalnim zakonom.

3. Sredstva za materijalne troškove

Clan 160.

Sredstva za materijalne troškove služe za:

- 1) nabavku potrošnog materijala, sitnog inventara i ogrijeva;
- 2) isplatu troškova za osvjetljenje i održavanje cistoce u radnim prostorijama;
- 3) isplatu troškova za postansko-telefonsko-telegrafске usluge, zakup i redovno održavanje radnih prostorija;
- 4) nabavku stručnih publikacija, literature i stampanje službenih materijala;
- 5) isplatu putnih i drugih troškova koji predstavljaju osobna primanja, a koji se po posebnim propisima priznaju federalnom organu uprave, odnosno federalnoj ustanovi u materijalne troškove;
- 6) isplatu drugih troškova potrebnih za vršenje djelatnosti federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove;
- 7) isplatu naknade za pokrivanje izdataka za ishranu službenika i namjestenika u roku rada, naknade za prijevoz službenika i namjestenika na posao i s posla, naknade za korištenje godišnjeg odmora i druge materijalne troškove.

Clan 161.

Sredstva za određene materijalne troškove koji su zajednicki za sve ili više federalnih organa uprave, odnosno federalnih ustanova (grijanje, osvjetljenje, održavanje radnih prostorija i sl.) dodjeljuju se, po pravilu, organu ili zajednickoj službi u cijem je djelokrugu vršenje poslova koji cine zajednicke troškove, o cemu odlucuju Vlada Federacije na prijedlog federalnog ministra pravde.

4. Sredstva za posebne namjene

Clan 162.

Sredstva za posebne namjene sluze za:

- 1) podmirenje odredenih posebnih potreba u vezi sa radom federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove;
- 2) finansiranje neprivrednih investicija;
- 3) naknade po ugovorima za naucnoistrazivacke i druge strucne poslove i strucno usavršavanje;
- 4) namjene koje se ne finansiraju iz drugih sredstava.

Sredstva za posebne namjene mogu se koristiti neposredno iz budzeta Federacije ili prenijeti na poseban racun federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove.

5. Sredstva opreme

Clan 163.

Sredstva opreme su:

- 1) inventar i druge pokretne stvari;
- 2) novcana sredstva namijenjena za nabavku opreme;
- 3) druga novcana sredstva koja se izdvoje po završnom racunu i novcana sredstva dobivena prodajom, davanjem na korištenje, u zakupu ili poslugu stvari i opreme;
- 4) druga novcana sredstva koja, u skladu sa federalnim zakonom sluze za nabavku opreme federalnog organa uprave, odnosno federalne ustanove.

Clan 164.

Federalni organ uprave, odnosno federalna ustanova moze sredstva opreme koristiti zajedno sa drugim federalnim organima, federalnim ustanovama i drugim federalnim institucijama. Vlada Federacije moze utvrditi da se pojedina sredstva opreme obavezno zajednicki koriste za sve federalne organe uprave i federalne ustanove ili za dva ili vise federalnih organa uprave, odnosno federalnih ustanova i odrediti nacin zajednickog korištenja tih sredstava.

Clan 165.

Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo finacija donosi provedbene propise ili opce akte o materijalno-finansijskom polovanju federalnih organa uprave i federalnih ustanova.

VIII - PRIMJENJIVANJE ODREDABA OVOG ZAKONA NA ODREDJENE ORGANE I SLUZBE FEDERACIJE

Clan 166.

Odredbe ovog zakona o sredstvima za rad federalnih organa uprave i federalnih ustanova, shodno se primjenjuju na Parlament Federacije, predsjednika i potpredsjednika Federacije, Vladu Federacije i njihove sluze, federalne sudove, federalno tuzilastvo, federalno pravobranilastvo, federalne ustanove za izvršenje krivicnih sankcija i druge federalne institucije, ako za pojedine od tih organa, sluzbi i institucija federalnim zakonom nije drukcije odredjeno.

Odredbe ovog zakona o rukovodiocima federalnih organa uprave, njihovim zamjenicima i

rukovodecim sluzbenicima shodno se primjenjuju na rukovodioce, njihove zamjenike i rukovodec e sluzbenike u federalnim organima i njihovim strucnim sluzbama iz stava 1. ovog clana, ako federalnim zakonom nije drukcije odredjeno.

IX - KAZNENE ODREDBE

Clan 167.

Novcanom kaznom od 2.000 do 8.000 KM kaznit ce se za prekrasaj preduzece (drustvo), ustanova i drugo pravno lice, kao i institucija koja ima javna ovlastenja:

- 1) ako na zahtjev organa uprave ne dostavlja izvjestaje, podatke i informacije iz oblasti svoje djelatnosti (clan 31. stav 2. i clan 46. stav 2.),
- 2) ako zahtjev stranaka (gradjana) ne rjesavaju u propisanim rokovima (clan 47. stav 1., a u vezi sa clanom 52. stav 2.),
- 3) ako ne postupe po podnijetoj predstavi i prijedlogu stranke i u propisanom roku ne daju pismeni odgovor (clan 49., a u vezi sa clanom 52. stav 2.),
- 4) ako po sluzbenoj duznosti ne pribavljaju uvjerenja i druge javne isprave o cinjenicama o kojima se vodi sluzbena evidencija ili ako zahtijevaju da stranke pribavljaju ta uvjerenja i javne isprave (clan 50., a u vezi sa clanom 52. stav 2.),
- 5) ako inspektoru onemogucavaju vršenje inspekcijuskog pregleda i ne daju mu potrebne podatke i obavjestenja (clan 81.),
- 6) ako ne postupe po preventivnim mjerama inspektora ili po rjesenju inspektora (clan 92.),
- 7) ako se gradjanima, preduzecima (drustvima) i drugim pravnim licima onemogucava ili otezava ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa (clan 155.),
- 8) ako se ne postupi po zahtjevu iz clana 156. ovog zakona.

Za prekrasaj iz stava 1. ovog clana kaznit ce se novcanom kaznom od 200 do 1.000 KM i odgovorna osoba u preduzecu (drustvu), ustanovi i drugom pravnom licu, kao i institucija koja ima javna ovlastenja.

Novcanom kaznom iz stava 2. ovog clana kaznit ce se za prekrasaj iz stava 1. ovog clana i odgovorna osoba u organu uprave.

Clan 168.

Novcanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kaznit ce se za prekrasaj preduzece (drustvo), ustanova i drugo pravno lice ako organu uprave ne dostavi u propisanom roku trazene podatke ili akte u vezi sa postupanjem u upravnom postupku, vršenjem upravnog nadzora ili pracenjem stanja u odredjenoj oblasti.

Za prekrasaj iz stava 1. ovog clana kaznit ce se novcanom kaznom od 200 do 800 KM i odgovorna osoba u poduzecu (drustvu), ustanovi i drugom pravnom licu i organu uprave.

Clan 169.

Novcanom kaznom od 150 do 500 KM kaznit ce se za prekrasaj odgovorna osoba u organu uprave ako ne postupi u skladu sa odredbama cl. 39, 43, 47, 49. 50., clana 80. stav 3., cl. 89. i 90., clana 140. stav 2. i clana 156. ovog zakona.

Clan 170.

Do pustanja u opticaj "KM" novcane kazne predvidjene u cl. 167. do 169. ovog zakona mogu se placati u protuvrijednosti valuta koje se koriste u Platnom prometu Federacije Bosne i

Hercegovine po srednjem kursu koji objavljuje nadležna finansijska institucija na dan placanja.

Clan 171.

Odgovornom osobom u organu uprave u smislu cl. 167. do 169. ovog zakona smatra se rukovodilac organa uprave, inspektor, kao i sluzbenik koji je zaduzen da neposredno izvrši odredjeni posao, a nije izvršio taj posao ili je izvršio radnju suprotno datoj obavezi.

X - PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 172.

Federalni zakoni i drugi federalni propisi o organizaciji federalnih organa uprave i federalnih ustanova uskladit ce se sa odredbama ovog zakona u roku od sest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 173.

Vlada Federacije propisat ce nacela za utvrđivanje unutarnje organizacije federalnih organa uprave i federalnih ustanova, kao i kancelarijsko poslovanje u federalnim i kantonalnim-zupanijskim organima uprave, gradskim i općinskim sluzbama za upravu i postupak sa arhivskim predmetima u tim organima, odnosno sluzbama za upravu, te postupak primopredaje sluzbenih akata izmedju ukinutih, odnosno novoosnovanih federalnih organa uprave i federalnih ustanova i strucnih sluzbi, na prijedlog federalnog ministra pravde. Propisi iz stava 1. ovog clana donijet ce se u roku od sest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Federalni ministri koji su ovim zakonom ovlasteni za donosenje propisa za provodjenje pojedinih odredaba ovog zakona donijet ce te propise u roku od sest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 174.

Sluzbe iz clana 54. ovog zakona organizirat ce u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od sest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 175.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena propisa o upravi, kao i drugih zakona o drzavnoj upravi koji se primjenjuju na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 176.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Mariofil Ljubic, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Enver Kreso, s. r.